

December 2016

Månadsbladet

Ljuspunkter inför det nya året

I Naturskyddsföreningen är vi med i ett sammanhang där vi alla tycker att miljöfrågor är viktiga, allt ifrån biologisk mångfald till kemikalier till trafik. Vi har på föredrag, vandringar, kretsträffar och länsträffar chans att träffas och prata om miljöfrågor, hur vi jobbar och utbyta idéer och tankar. Alla tycker inte lika men vi har alla ett stort engagemang för miljöfrågorna. Det är en viktig gemenskap för att arbeta med miljöfrågor kan ibland kännas ganska tungt. Dels med tanke på hur världen utvecklas i stort och dels hur det ser ut i den egna kretsen och kommunen. Men det finns flera ljuspunkter!

Till exempel väljer allt fler KRAV-märkt mat. I KRAVs rapport "Marknadsrapport 2016" går att läsa att marknaden för ekologiska livsmedel ökade med 39 % under 2015. Även om det går långsamt kan man också läsa att 6 % av den totala försäljningen av mat i Sverige var KRAV-märkt och att 1 % av den mat som Sverige exporterar är ekologisk.

Miljövänliga veckan fick i år stor spridning i landet, både i verkligheten och i digitala medier. 120 kretsar deltog, 60 000 kampanjfoldrar spreds och över 25 000 personer har delat, gillat eller kommenterat riksföreningens inlägg på Facebook.

Här i vårt län har vi bland annat vunnit två viktiga segrar för strandskyddet; Råstasjön i Solna och Trekanten i Stockholm. I Stockholm har delar av Älvsjöskogen äntligen blivit naturreservat! *(Har din krets vunnit några segrar under senaste tiden? Skriv en text till Karin Schmidt, redaktör för Månadsbladet, så kan vi förmedla glädjen till fler.)*

Under hösten har jag besökt fem kretsar och planerar att hinna med ytterligare ett antal innan jul. Det är inspirerande besök, även om jag ser att vissa kretsar har problem med ekonomin och att ledamöterna i styrelsen inte kommer på mötena samt att det skulle behövas nytt blod i styrelser där ledamöterna har suttit väldigt länge. Men jag ser också ett otroligt lokalt engagemang, kunskap och gemenskap. Dessutom finns flera givande samarbeten med andra organisationer och skolor.

Jag önskar er alla en god jul och ett gott nytt år och ser fram emot och träffa flera kretsar under 2017!

Beatrice Sundberg
Ordförande

KALENDER

14 december

Styrelsemöte

Hur kan vi leva hållbart år 2030?

Det var frågan när Christer Sanne gav en föreläsning för ca 25 intresserade personer på länsträffen den 19 november. Han har bedrivit studier om arbete och arbetstid i omgångar under 30 års tid. Christer menar att vi har gått från en knapphetsekonomi till en ymnighetsekonomi. I den nya ekonomin har effektiviteten gett högre produktion och med hjälp av marknadsföring har det gett en högre konsumtion. Den måste stimuleras för att skapa arbete och i ymnighetsekonomin är man hjälte om man slösar och konsumerar. Tillväxten har blivit ett mål, inte ett medel.

Vad ger tillväxten? Inte ökad lycka, inte mer vård, skola och omsorg och inte heller ökad jämlikhet. Det ger däremot mer miljöförstöring. Varför kortare arbetstid? Arbetarrörelsens argument var livskvalitet, för kvinnorna att klara livspusslet och för en hållbar utveckling.

Christers svar på hur vi kan leva hållbart är: Ny teknik kommer att göra att vi kan leva mer resurssnålt. Vi måste ändra vårt beteende i en mängd avseenden. Arbetstiden måste bli kortare och politikerna måste visa ett ledarskap.

Ändra vårt beteende kan till exempel betyda att vi använder våra prylar längre, vi har inte prylar utan brukar genom att låna, dela med andra eller hyra. Visa vilken grupp vi vill tillhöra på andra sätt än genom prylar.

Studier visar att konsumtionens glädje minskar med tiden medan färdigheten (t ex lära sig att spela gitarr) först är krävande men ger allt mer med tiden.

På eftermiddagen satt vi i smågrupper och diskuterade kring frågeställningarna: Vilka "förluster" måste vi göra

och vilka andra "ingredienser" kan vi stoppa in för att nå målet att leva hållbart? Hur kan vi i länsförbundet och kretsarna arbeta på kort och lång sikt för att utvecklingen ska gå åt det hållet?

Några resultat från diskussionerna var:

- Mycket kan göras i närtid vad gäller flygresor och bostäder.
- Alla vet inte hur mycket de släpper ut. Fler borde göra testet om ekologiskt fotavtryck.
- Vi kan hitta argument till varför man inte behöver se det som att man "försakar" / "offrar" något.
- Vi ska vara positiva – humoristiska talare som är positiva. Folk vill veta vad de själva kan göra.
- Vi kan gå till andra föreningar och erbjuda dem att "vi kan prata om..." t ex klimatfrågan.
- Barnaktiviteter, t ex drakflygning lockar föräldrar som vi kan prata med. De är ändå på plats.
- Dela ut pris.
- Lyfta fram goda exempel till kommuner, företag, organisationer och privatpersoner. Då syns vi i ett positivt sammanhang.
- Istället för en adventskalender med saker kan man ha en adventskalender med evenemang istället, t ex gå ut i naturen med familjen.
- Det är via hälsan vi ska prata klimat.
- Vi måste lära oss att "avstå" från Thailandresan, TV-n, mm mm

*Beatrice Sundberg
text & bild*

Månadsbladet — Nyhetsbrev för Naturskyddsföreningen i Stockholms län

En periodisk tidskrift som kommer ut 10 ggr/år och distribueras med e-post till aktiva i Naturskyddsföreningens kretsar i Stockholms län. **Manusstopp:** den 20:e i varje månad.

Redaktionen: Karin Schmidt red, Erik Beckman, Maria Bergström, Katrin Hammarlund, Beatrice Sundberg.

Regionalt kansli: Norrtullsgatan 12N (Brygguset), Box 6361, 102 35 Stockholm. Tfn 08-644 52 70

E-post: kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se. Hemsida: <http://stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se/>

Ansvarig utgivare:

Beatrice Sundberg
08 644 52 70

UBNR: 21578
(c) Copyright 2009

Garnuddens naturreservat, Salems kommun

Guidning i Judarskogen

Guidning i Tyresö slottspark

Om projektet: "Naturen – på lika villkor"

Naturskyddsföreningen i Stockholms län påbörjade för ett år sedan projektet "Naturen på lika villkor". Vi samarbetar med tre funktionshindersorganisationer och en friluftorganisation, se namnen på dem nedan. Syftet med projektet är att öka kunskapen om hur tillgängliga länets naturområden är för personer som t.ex. har en synskada eller en rörelsesnedsättning. Vi vill också verka för att få ut fler i naturen genom att bl.a. erbjuda anpassade guidningar, att öka kunskapen om naturens helande verkan hos bolag som erbjuder personlig assistans, mm.

Under 2016 har vi jobbat tillsammans med Haninge, Botkyrka och Salems kommuner och inventerat 16 områden. Järfälla, Sigtuna och Nacka har hängt på projektet och naturområden inventeras hos dem under 2017. För varje område finns en rapport som kommer läggas upp på länsförbundets hemsida. I rapporterna finns förslag på åtgärder som kommunerna kan göra för att förbättra tillgängligheten i sina naturområden. Salem har sökt bidrag för att genomföra åtgärderna under 2017. De andra kommunerna kommer söka bidrag nästa år. Ett projekt som gör skillnad, alltså!

Under året har vi också erbjudit guidningar i underbara Tyresö slottspark och härliga Judarskogen. Guidningarna blev uppskattade även om det inte var så mycket folk som deltog. Vi måste bli bättre på att marknadsföra dem hos våra samarbetsorganisationer.

Om ni i kretsarna är nyfikna på hur man inventerar tillgänglighet eller vill veta mer om projektet - hör av er till Katrin Jones Hammarlund som är projektledare. Och hör gärna av er om ni är nyfikna på kontakter med funktionshinderorganisationer - här finns potentiella nya medlemmar.

Kontakt

Katrin Jones Hammarlund
Naturskyddsföreningen i Stockholms län
katrin.hammarlund@naturskyddsforeningen.se
070-234 01 17

Projektgruppen består av

- Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft Stockholms län, sthlm.hjarnkraft.se/
- Epilepsiföreningen Stor-Stockholm, epistockholm.nu
- Afasiföreningen i Stockholms län, Afasi-Center, afasicenter.se
- Skogstur, friluftorganisation, skogstur.info
- Länsstyrelsen Stockholm, lansstyrelsen.se/stockholm

Sponsring av projektet

- Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Stockholms läns landsting
- Länsstyrelsen Stockholm
- Botkyrka kommun
- Haninge kommun
- Salems kommun
- Järfälla kommun
- Sigtuna kommun
- Nacka kommun

*Katrin Hammarlund,
text & bilder*

Plats för lek i härlig miljö, Tungelsta trädgårdspark, Haninge

Skutans fågeltorn, anp. för rörelsesnedsättning, Haninge

December 2016

Månadsbladet

Hjälp Tokyo att bli en cykelstad

Tokyo är en av världens största städer med närmare 30 miljoner invånare. Nu kan du med några enkla klick på nätet hjälpa till att genomföra en stor cykelmanifestation i Tokyo, där gator kan komma att stängas av för biltrafiken till förmån för cyklister under en dag. Ungefär så som vi i Europa firat "Bilfria dagen".

Det är cykelaktivisten Makoto Baba som är med och driver projektet "Tokyo Bike Tour" och det planeras gå av stapeln den 5 maj 2018. - Med tillräckligt många klick tar vi projektet vidare till Tokyos politiker och vi vill gärna visa på ett internationellt intresse för Tokyo Bike Tour, säger Baba-san och tillägger att detta kan bli en början på en välbehövlig cykelsatsning i Tokyo, där cyklister i dag oftast samsas med fotgängare på trånga trottoarer. Hemsida: www.biketour.tokyo

Erik Beckman

10 år med Sweet Dreams – 10 år i miljödebatten

Vi firar 10 år! Välkomna på vår jubileumsföreställning på Boulevardteatern, måndag 19 december, kl 19. Ett collage av fyra produktioner om miljö, mod och behovet av förändring. Dammråttor, trollkarlar, rovfiskar, butiksägare och bekännelser. Poesi, musik och skratt mitt i allvaret. Varmt välkomna!

Med: Anna Jonsson, Sara Nilsson, Ivan Monthan och Martina Nilsson. Regi: Pelle Wistén Biljettpris 150 kr. Föreställningens längd 1 timme och 20 minuter. Mingel efter för den som vill!

Adress: Götgatan 73, Biljetter: biljett@boulevardteatern.se eller www.ticketmaster.se eller köp direkt på plats. Mer info: www.sweet-dreams.se

Naturkalendern i Stockholms län

December 2016 - Januari 2017

Utdrag ur program från Naturskyddsföreningens kretsar i Stockholms län.
Fler aktiviteter finns på respektive krets hemsida

Söndag 4 december

Örnar, Broängarna

Det hör till ovanligheterna att vi inte får se någon örn, så chansen är med andra ord god. Ordentligt varma kläder, fika, kikare, fågelbok rekommenderas. Kontaktpersoner: Michael Åkerberg, tfn 08-582 484 33, 073-067 31 28, Per-Ola Björn, tfn 08-582 403 46, 070-323 67 09. Samling kl. 09:15 på Broängarnas reservatparkering (vid Coop-lagrets idrottsplats)

Upplands Bro

Grötkväll i Vasastugan

Vi avslutar detta år för oss på traditionsenligt sätt med grötkväll och bildvisning. Föreningen bjuder på härlig julgröt, kaffe och lite gott därtill.

Välkommen att visa dina bilder, om natur eller något annat du gärna vill visa oss. Ring och berätta, så att vi kan planera bildvisningen och tekniken. Även vanlig diaprojektor finns efter överenskommelse. Gamla som nya medlemmar är hjärtligt välkomna. Vi vill gärna ha din föransmälning senast 2 december för att kunna beräkna grötmängd och annat gott.

Ta med inneskor eller tofflor, så blir städningen enklare. Tid och plats: kl. 17.00 i Vasastugan, Vårsta Kontakt: Harald W Thorburn, 08-530 390 73, harald.w.thorburn@telia.com.

Botkyrka-Salem

Tisdag 6 december

Klimatsmart jul

Välkommen till julfika och föreläsning. Kom och mingla med andra medlemmar i Naturskyddsföreningen, träffa styrelsen och personer från våra arbetsgrupper. Peder Berentsen föreläser och ger klimatsmarta tips inför julen. Vi bjuder på ekologiskt kaffe, glögg, ost, pepparkakor med mera som hör julen till. Ca 3 tim. Samling: Kl 18.30 på Naturskyddsföreningens rikskansli, Åsögatan 115, 2 tr. Info och anmälan: Senast 5/12 till Peder Berentsen, info@framtidsspaning.se.

Stockholm & Söderort

Adventskaffe med bildföredrag

Kom och prata med andra natur- och miljövänner till adventskaffe med glögg (alkoholfri), kaffe och lussekatter. Vi får besök av Jonathan Stenvall som under kvällen kommer att hålla ett bildföredrag. Detta är ett fint tillfälle för nya och gamla medlemmar att bekanta sig med Täby Naturskyddsförening.

Jonathan Stenvall är en nitton-årig naturfotograf från Stockholm. Under de senaste åren har han med stöd av Hasselbladsstiftelsen arbetat på ett projekt med fokus på natur i Stockholm, som nu börjar lida mot sitt slut. För att avsluta sitt projekt kommer han att ge ut en bok men han vill också komma ut och prata om det och de olika arter och ekosystem han har fotograferat. Allt från lättillgänglig skärgård och urskog till stadens gröna oaser där en förvånansvärd hög mångfald av arter går att hitta.

Tid & plats: Kl. 19.00–21.00 i Tibble simhall konferensrum 1. (Vi tar emot vid ingången till simhallen och visar vägen).

Täby

Torsdag 8 december

Bild- och grötkväll

Plats och tid: Platsen meddelas vid anmälan, kl. 18.30. Vi träffas traditionsenligt och njuter av risgrynsgröt, skinksmörgås och annat gott. Sedan får alla amatörer visa bilder, max 20 min/person/visning. Anmälan senast 5 december till Ingeborg May, ingeborg.may@comhem, 08-712 9295 eller 0739-319000.

Haninge

Söndag 11 december

Glöggvandring genom Tyresta nationalpark

Vi vandrar från Nyfors genom naturreservatet och nationalparken till Tyresta by genom storslagen gammelskog, där urskogen har träd som kan vara nära 400 år gamla. Landskapsbilden växlar mellan hållmarksskog, mossar, myrar och sjöar. Vi vandrar ca 11–13 km i kuperad terräng. Vid någon sjö värmer vi oss med glöggdricka. Vi bjuder på alkoholfri glögg till dem som anmäler sig före 8 december.

Samling: Buss 873 avgår från Gullmarsplan kl. 9.05 och är vid busshållplats Nyfors ca kl. 9.30 där vandringen startar. OBS SLs tider är preliminära och korrekt information meddelas vid anmälan. Slut ca 16.00.

Info och anmälan: Lasse Lidgren, lasse.lidgren@pp.ephone.se, 070-278 08 16. Avgift (efter 9 december) Medlem 20 kr, övriga 30 kr.

Stockholm & Söderort

2017

Torsdag 12 januari

Uppföljningsmöte om varg

Vi följer upp den välbesökta temakvällen om varg och Sveriges andra stora rovdjur. Därefter öppet styrelsemöte för alla medlemmar. Kl. 18.30 i Qulturum Sländan, Nykvarn.
Södertälje-Nykvarn

Onsdag 18 januari

Hudnära kemikalier

De välbesökta föreläsningarna om hudvård fortsätter! Denna kväll ska Sara Nomberg, ekologisk hudvårds-terapeut samt medlem i Naturskyddsföreningens kemikalienätverk, föreläsa om innehåll i hudvårdsprodukter och gå igenom Naturskyddsföreningens nya rapport inom ämnet. Vi går igenom olika märkningar och certifieringar samt problematiska ämnen i schampo, balsam, tvål, krämer och lotioner. Möjlighet att ställa frågor efter föreläsningen finns. Samling: Kl. 18.30 på Naturskyddsföreningens rikskansli, Åsögatan 115, 2 tr. Ca 1,5 tim.

Info och anmälan: Senast 16/1 till Anky Enskog, kemikaliegruppen@gmail.com.

Stockholm & Söderort

Lördag 21 januari

Livet i skogen på vintern

Följ med Tiina Vinter, skogsekolog, ut i vinterskogen och upptäck vilka fantastiska överlevnadsstrategier som olika växter och djur har för att klara kylan. Ta med varm dryck så gör vi en eld och gräddar nåt gott på murikkan. (så vi också överlever!) Tid: kl 11-13. Plats meddelas vid anmälan till Solveig Dahl 070-350 11 39 senast 20 januari.

Tyresö

Söndag 22 januari

Natursnokarna:

Valspaning på Naturhistoriska

Naturhistoriska riksmuseets polarutställning är äntligen öppen igen! Tillsammans med polarentusiasten Hanna Kylin lär vi oss mer om de olika valarna och deras liv i de stora haven. Antalet platser är begränsat. Barn har företräde. Besöket är gratis om du betalt årsavgift, annars 40 kr.

Samling: Kl. 10.00 vid Naturhistoriska riksmuseets entré (T-bana Universitetet). Ca 2 tim. Obligatorisk anmälan senast den 1/1 till ylva@ylvakarlasson.se, 070-30 24 731.

Natursnokarna Söderort

Tisdag 24 januari

Fräsch på riktigt?

Vilka produkter ska man undvika för att skydda hälsa och miljö, när man köper tvål, schampo, hudvårdsprodukter m.m.? Hormonstörande och allergiframkallande ämnen, mikroplaster och andra ämnen som är skadliga går att undvika genom att köpa miljömärkta varor, men de är inte alltid så lätta att få tag på. Vi får en guidning bland det finstilla av någon kunnig person. Samling: Kl. 18.30 på Hamngatan 50. Ca 2 tim. Info: Jan Holmbäck 070-719 22 00. Obs! Denna aktivitet är preliminär, så kolla hemsida och nyhetsbrev för uppdateringar.

Vaxholm

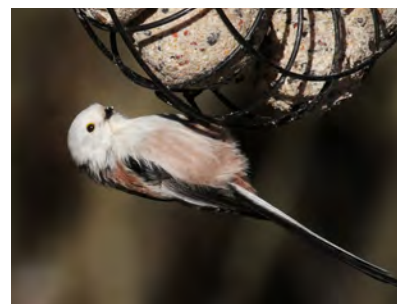
Torsdag 26 januari

Bällstaån – vad skickar Järfälla vidare till grannarna nedströms?

I och med utbyggnaden av Barkarbystaden kommer en hel del arbete att krävas för att styra flödet av och kvalitén på Bällstaåns vatten.

Hur påverkar detta Bällstaån? Vi kommer att berätta om detta och hoppas även kunna presentera åtgärder som görs och planeras genom att bjuda in någon från Järfälla kommun. Tid & plats: Kl. 18:30 på Hyllan, Jakobsberg bibliotek. Kontakt: Karin Hanze, 070-572 08 40

Järfälla

Stjärtnes. Foto: H Andersson

Lördag 28 januari

Fågelmatningen i Tullinge

Vi kollar vilka fåglar som finns vid matningsplatsen och i dess omgivningar. Därefter går vi bort till Tullingeravinen där vi kanske kommer att få se strömstaren. Samlingsplats: parkeringen vid Kungsbergsmaden (korsningen Tullinge strand-Sunnanvägen). Tid: kl. 9.00–11.00. Kontakt: Bo Ljungberg, bo.ljungberg@yahoo.se, tel. 070 889 98 14.

Botkyrka-Salem

Söndag 29 januari

Spåra rovdjur i Roslagen

I Roslagen finns bland de bästa förutsättningarna i Sverige att spåra djur om det är snö. Här finns lo, utter, ibland varg och andra mäktiga djur. Spår- och snö tillgången avgör vad vi inriktar oss på denna dag, men spännande blir det garanterat. Ta med matsäck, varma kläder och bra skor.

Begränsat deltagarantal. Föranmälan till Per Bengtson, per@gronide.se, 0709-46 88 51. Datumet kan ändras om det är dåliga snöförhållanden.

Roslagen

Foto: K Å Fredriksson